

Dosarul nr. 2ra-1149/18

prima instanță, Jud. Anenii Noi, sediul central: A. Mocanu
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila

DECIZIE

03 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Dumitru Visternicean, Galina Stratulat,
Dumitru Mardari, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni împotriva lui Cherdivar Radion cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 20 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Cherdivar Radion, casată hotărârea din 17 august 2017 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul central și emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 08 iulie 2016, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cherdivar Radion cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 10 noiembrie 2012 între SAR „Donaris Group”, în calitate de asigurător, și SRL „Trans Ager”, în calitate de asigurat, a fost încheiat contractul de asigurare facultativă de răspundere civilă față de terți a transportatorilor și expeditorilor nr. CSK 2012-PA-0026/26, prin care a fost asigurată răspunderea față de terți a SRL „Trans Ager” pentru autocamionul de model „Volvo FH12”, cu nr. de înmatriculare XXXXX, contra mai multor riscuri.

Reclamantul a menționat că pârâțul Cherdivar Radion a fost angajat în funcție de șofer în cadrul SRL „Trans Ager”, în baza ordinului de angajare nr. 137 din 21 august 2012.

Conform comenzii de transport nr. 1238 din 29 noiembrie 2012, Cherdivar Radion a efectuat transportarea a 271 de televizoare cu autocamionul de model „Volvo FH12”, cu nr. de înmatriculare C JD 447 pe ruta Federația Rusă – Republica Moldova.

La data de 02 decembrie 2012, conform actului de control fizic vamal la postul vamal Tudora, de către inspectoratul vamal Pliuteac Oxana, asistat de Cherdivar Radion, a efectuat controlul unității de transport condus de către ultimul. În urma efectuării controlului, s-a constatat că din cele 271 de televizoare lipsesc 97, în sumă totală de 331923,28 lei.

A indicat reclamantul că, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 17 februarie 2016, vinovat de dispariția mărfii s-a constatat a fi Cherdivar Radion.

Reclamantul a reiterat că părțile implicate în incidentul produs, au declarat cazul la compania de asigurare cu care avea întocmit contract de asigurare. În consecință, de către CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a fost pornit dosarul de daună nr. 0914_2013. La data de 18 aprilie 2013 a fost întocmit și procesul-verbal de constatare a pagubelor semnat de părți.

Conform dispoziției nr. CMR 0914_2013 din 16 aprilie 2014 a fost dispusă recunoașterea evenimentului produs drept caz asigurat și achitarea despăgubirii de asigurare în sumă de 298098,83 lei. Astfel, această sumă a fost virată la contul SRL „Trans Ager” pentru păgubitul SRL „Eleonteh”.

A considerat reclamantul că, odată ce Cherdivar Radion este recunoscut responsabil de cauzare de prejudicii SRL „Trans Ager”, acesta urmează să achite despăgubirea de asigurare. Reclamația nr. 1238/16 adresată lui Cherdivar Radion cu solicitarea achitării în mod benevol despăgubirea, a fost lăsată fără răspuns.

Astfel, prin prezenta cerere de chemare în judecată reclamantul a solicitat încasarea de la Cherdivar Radion în beneficiul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA suma de 298098,83 lei cu titlu de despăgubire de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 17 august 2017 a Judecătorei Anenii Noi, sediul central, acțiunea a fost admisă, încasându-se de la Cherdivar Radion în beneficiul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA suma de 298098,83 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, suma de 13550 lei – cheltuieli pentru asistența juridică și suma de 8942,96 lei – compensație pentru cheltuielile de judecată.

Prin decizia din 20 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de către Cherdivar Radion a fost admis, casată hotărârea din 17 august 2017 a Judecătorei Anenii Noi și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 19 aprilie 2018, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a declarat recurs împotriva deciziei din 20 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului s-a invocat ilegalitatea deciziei recurate, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA susținând că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Astfel, recurentul a solicitat casarea deciziei din 20 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 17 august 2017 a Judecătorei Anenii Noi, sediul central.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă faptul că copia deciziei din 20 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa recurentului la 09 februarie 2018 (f.d. 180), însă nu se conțin date despre momentul recepționării acesteia.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA la 19 aprilie 2018 se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

La 17 mai 2018, în adresa intimatului Cherdivar Radion a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin încheierea din 12 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de către CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a fost considerat admisibil.

Examinând recursul, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din suportul probatoriu prezent la materialele dosarului rezultă că, intimatul-pârât Cherdivar Radion a fost angajat în calitate de șofer la autocamioane de curse lungi la SRL „Trans Ager” în temeiul contractului individual de muncă și răspundere materială deplină nr. 249/12 din 21 august 2012.

Conform comenzii-contract de transport nr. 1238 din 28 noiembrie 2012, încheiat între SRL „Eleronteh” și SRL „Trans Ager”, Cherdivar Radion a efectuat transportarea a 43 de frigidere și 346 de televizoare cu autocamionul „Volvo FH12”, nr. de înmatriculare XXXXX, cu tractarea semiremorcii de model SCHMITZS02, nr. de înmatriculare XXXXX, pe ruta Federația Rusă – Republica Moldova.

La data de 02 decembrie 2012, la intrarea în republica Moldova prin postul vamal Tudora, în urma controlului fizic a mijlocului de transport și a mărfii transportate s-a stabilit că sigiliul de siguranță de la remorcă este deteriorat, iar din remorcă lipsesc 97 de televizoare în valoare totală de 26 911,68 dolari SUA (331923,28 lei), fapt confirmat prin actul de control fizic vamal 13454 din 02 decembrie 2012 și raportul nr. 1729 din 02 decembrie 2012 întocmit de către OUP al SUP Comisariatul de poliție raionul Ștefan Vodă.

Prin ordonanța de suspendare a urmăririi penale a procurorului în Procuratura raionului Ștefan Vodă, S. Durguz, s-a constatat că careva persoane bănuite de comiterea faptei, și anume sustragerea a 97 de televizoare din semiremorca de model SCHMITZS02, nr. de înmatriculare XXXXX, nu a fost posibil de stabilit, fiind suspendată urmărirea penală până la stabilirea persoanelor vinovate de comiterea sustragerii în cauză.

În urma evenimentului produs, SRL „Trans Ager” a solicitat asiguratorului CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, cu care are încheiat contractul de asigurare facultativă de răspundere civilă față de terți a transportatorilor și expeditorilor nr. CSK 2012-PA-0026/26 din 10 noiembrie 2012, plata despăgubirilor cauzate. În acest sens, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a întocmit dosarul de daună nr. 0914/13. Potrivit dispoziției nr. CMR 0914_2013S din 16 aprilie 2014 s-a dispus recunoașterea evenimentului declarat drept caz asigurat și, în conformitate cu încheierea din 16 aprilie 2014 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău privind confirmarea tranzacției de împăcare între SRL „Trans Ager” și CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, prin care s-a stabilit dauna în mărime de 298 098,83 lei (85 % din prejudiciul cauzat), această sumă a fost achitată către SRL „Trans Ager” pentru păgubitul SRL „Eleronteh”.

Conform pct. 1.2 al anexei nr. 1 la contractul de asigurare din 10 noiembrie 2012, asiguratorul nu achită franchisa în valoare de 15% în cazul de furt, jaf sau răpire. Prin urmare, SRL „Trans Ager” a fost despăgubită de către CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA în valoare de 85 % din suma prejudiciului cauzat, iar prin decizia din 17 februarie 2016 a Curții Supreme de Justiție, de la Cherdivar Radion a fost încasată suma de 49 788,49 lei, ce constituie 15 % din prejudiciul nerecuperat.

Prin prezenta cerere de chemare în judecată, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA solicită, în ordine de regres, încasarea de la Cherdivar Radion a sumei de 298 098,83 lei, achitate SRL „Trans Ager” cu titlu de despăgubire de asigurare în baza contractului de asigurare facultativă de răspundere civilă față de terți a transportatorilor și expeditorilor nr. CSK 2012-PA-0026/26 din 10 noiembrie 2012.

Conform art. 17 alin. (1), (2) și (3) din Legea cu privire la asigurări nr. 407 din 21 decembrie 2006, asiguratorul este în drept să refuze deplin sau parțial asiguratului despăgubirea de asigurare în asigurările de bunuri în cazul:

a) producerii de pagube ca urmare a unor acțiuni intenționate ale asiguratului sau ale beneficiarului, orientate spre provocarea sau facilitarea producerii evenimentului asigurat, cu excepția acțiunilor de îndeplinire a datoriei civice sau de apărare a vieții, sănătății, onoarei și demnității;

b) producerii de pagube ca urmare a unei infracțiuni intenționate comise de asigurat sau beneficiar, legate direct de producerea evenimentului asigurat;

c) comunicării intenționate de informații false către asigurator sau necomunicării datelor, cunoscute de asigurat, ce vizează interesele de asigurare dacă circumstanțele tănuite se află în raport de cauzalitate cu producerea evenimentului asigurat;

d) unor alte evenimente prevăzute de legislație.

Asiguratorul nu este în drept să nu plătească despăgubirea de asigurare în cadrul asigurării de răspundere civilă. În asigurarea de răspundere civilă, asiguratorul are dreptul, în cazurile prevăzute la alin.(1), la acțiune de regres față de persoana răspunzătoare de cauzarea prejudiciului. În asigurarea de răspundere civilă, asiguratorul este subrogat, în limitele despăgubirii de asigurare plătite, în toate drepturile asiguratului sau ale beneficiarului asigurării contra persoanelor care poartă răspundere de producerea pagubei. Asiguratorul poate renunța total sau parțial la exercitarea dreptului de subrogare împotriva

persoanei care poartă răspundere de producerea pagubei, dacă ea însăși a suferit grav, sau împotriva moștenitorilor ei, dacă persoana a decedat ca urmare a producerii riscului asigurat, sau în alte situații în care împrejurările justifică renunțarea.

Astfel, în raport de aceste dispoziții legale, dreptul de regres al asiguratorului față de persoana răspunzătoare de cauzarea prejudiciului poate fi exercitat doar în cazurile enumerate la alin. (1) al art. 17 din Legea cu privire la asigurări.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că în cazul din speță niciuna din ipotezele expuse în art. 17 alin. (1) din Legea cu privire la asigurări nu este îndeplinită. Or, probele administrate în cauză nu au dovedit intenția lui Cherdivar Radion în incidentul produs, nefiind probată nici săvârșirea unei infracțiuni de către acesta din urmă în cazul dispariției mărfii transportate.

În circumstanțele relevate și în contextul normelor de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că asiguratorul, recurentul-reclamant CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA nu poate pretinde la încasarea în ordine de regres a sumei de despăgubire, fiind legală concluzia instanței de apel privind respingerea acțiunii.

Nu pot fi reținute argumentele recurentului CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, susținute de prima instanță cu referire la decizia din 17 februarie 2016 a Curții Supreme de Justiție, care dispune de puterea lucrului judecat, deoarece aceasta nu poate fi luată drept dovadă certă a faptei ilicite a lui Cherdivar Radion, a legăturii de cauzalitate dintre prejudiciu, fapta ilicită și a vinovăției acestuia, în condițiile în care nu este susținută de mijloace de probă în acest sens. Decizia menționată face referire doar la răspunderea lui Cherdivar Radion pentru prejudiciul neacoperit de asigurator (franchisa), survenit în baza contractului de răspundere materială deplină încheiat la 21 august 2012 cu SRL „Trans Ager”, unde a fost angajat în calitate de șofer.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia recurată este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA și a menține decizia din 20 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni.

Se menține decizia din 20 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni împotriva lui Cherdivar Radion cu privire la repararea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Iulia Sîrcu

Dumitru Visternicean

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu